

de enkelte ikke sammenarbejdede Vota, og med Indførelsen af offentlig Votering maatte jo Højesteret ophøre med at give skrevne Præmisses til sine Domme.

Paa den anden Side taler vægtige Grunde mod Voteringens Offentlighed. Et Domsresultat, der fremtræder som en sluttet Helhed, maa virke med større Kraft end en Samling enkelte Vota og i højere Grad virkeliggøre et af Hovedformaalene for Retsplejen og da navnlig for Dommene i sidste Instans, nemlig at give Tvisten en endelig Afslutning, med hvilken alle slaar sig til Ro. Ganske vist vides det ogsaa, hvor ikke-offentlig Votering bruges, at ikke alle Domme vedtages enstemmigt, men en saadan ubestemt Viden kan ikke stilles lige med Viden om, at en bestemt Sag er afgjort med en lille Majoritet. Det vil næppe fejle, at heraf vilde følge Svækkelse af Tilliden til Retsplejen i det hele, selv om en saadan Virkning ikke let lader sig paavise i det enkelte.

Det vil endvidere være vanskeligt — allerede af Hensyn til ikke at tilføje uforholdsmæssig Skade — under offentlig Votering at udtale sig frit om Sagens Personer og Forhold, hvorved maa erindres, at det i Modsætning til f. Eks. Forhandlingerne paa Rigsdagen saa godt som altid drejer sig om Bedømmelse af bestemte Personers — rosværdige eller dadelværdige, kloge eller ukloge — Adfærd.

Videre kan bemærkes, at offentlig Votering vil kræve mere Tid og derved sinke Højesteretssagernes Fremme, idet der, som Tilfældet, saavidt vides, er i Norge, maatte lægges stor Vægt paa den i Retsplejelovens § 214 paabudte forudgaaende Raadslagning og paa den formelle Udarbejdelse af de enkelte Vota. Naar saaledes den virkelige Forhandling — hvad der maa anses ganske nødvendigt — i stort Omfang maa henlægges til Raadslagningen, vil der ved den offentlige Votering ikke naas væsentligt andet end det, der ogsaa kan naas gennem Præmisserne — naturligvis bortset fra, at Offentligheden vilde faa at vide, hvem og hvor mange der har stemt for det Resultat, for hvilket der er Flertal, samt at man bliver bekendt med de Grunde, hvorpaa Mindretallet støtter sit Resultat.

Den Omstændighed, at tidligere Proceskommissioner, saavel den af 1868 som den af 1892, har forkastet Tanken om offentlig Votering (jfr. Motiverne af 1877 angaaende borgerlig Retspleje Pag. 127 og de tilsvarende Motiver af 1899, Spalte 38—39), og at denne Tanke heller ikke har været fremme i de senere Udkast, saavel som den Omstændighed, at et af to Medlemmer af Folketinget i Rigsdagssamlingen 1902—03 stillet Forslag om Indførelse af offentlig Votering ved Afstemningen, blev forkastet med stort Flertal, se Folketingstidende 1902—03, Spalte 1162, Ændringsforslag Nr. 52, turde tyde paa, at Ønsket om offentlig Votering ikke har været levende hverken blandt de retskyndige eller i Befolkningen.

Ej heller i Udlandet synes denne Voteringsmaade saa almindelig, at man deraf kan slutte noget om dens Fortræffelighed, hvorved bemærkes, at Domme i England, derunder Dommene i the High Court of Justice, i et meget stort Omfang afsiges af en enkelt Dommer.

I denne Sammenhæng kan det ogsaa nævnes, at Norges Højesteret i en lang Aarrække har maattet kæmpe med et trykkende stort Antal Restancer, der har nødvendiggjort en Række Foranstaltninger for at bringe Paadømmelsen à jour. Heraf skal særlig fremhæves følgende: Antallet af Rettens Medlemmer har maattet udvides betydeligt — man har i stort Omfang maattet ty til Anvendelsen af ekstraordinære Assessorer — Retten har maatte deles i to Afdelinger — en stor Del af de Sager, der egentlig skulde behandles mundtlig, har maattet behandles skriftligt — Appelsommen er blevet forhøjet til 2 000 Kr.

Den vigtigste Aarsag til de Vanskeligheder, som den norske Højesteret har lidt under, har vel antagelig været den stærke Tilvækst i de civile Sager, og den danske Højesteret kan ikke have nogen begrundet Mening om, i hvor betydeligt Omfang andre Aarsager har medvirket, men selve Hensynet til de Ulemper, det vilde medføre, om den danske Højesteret kom i lignende Vanskeligheder, turde formentlig gøre det betænkeligt at paalægge den danske Højesteret — der maa regne med en stigende Tilvækst af de særlige tidslugende civile Sager — at indføre en Ordning, der med Nødvendighed vilde forøge den Tid, der maa anvendes paa den enkelte Sag. For Norges Vedkommende maa det derhos erindres, at der i Norge var den særlige Grund til i sin Tid at indføre offentlig Votering, at den norske Højesterets Domme ikke var ledsaget af Præmisses.